

12. 1. 2017

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kdy je nově prostý elektronický podpis rovnocenný s podpisem vlastnoručním?

Letos na podzim nabyl účinnosti nový zákon upravující elektronické podpisy. Zákon kromě jiných změn přináší i podstatné uvolnění požadavků kladených na elektronické podepisování dokumentů v soukromoprávních vztazích. Nový zákon totiž umožňuje použít pro právní jednání soukromých osob vůči sobě navzájem jakoukoliv formu elektronického podpisu, tedy i pouhý podpis prostý. Zákon tak zprostředkovaně přiznává písemnou formu i dokumentům, které nebyly opatřeny některou z vyšších forem elektronického podpisu, a které by tak za dřívější úpravy z hlediska formálních požadavků kladených na vlastnoruční podpis neobstály.

GLATZOVA & Co.

Změna právní úpravy elektronických podpisů

Dne 1. 7. 2016 nabylo účinnosti nařízení EU č. 910/2014, tzv. eIDAS („eIDAS“), které se podstatně dotklo uznávání elektronických podpisů v rámci Evropské unie. V návaznosti na účinnost eIDAS byl ke dni 19. 9. 2016 zrušen dosavadní zákon č. [227/2000](#) Sb., o elektronickém podpisu („ZEP“) a nahrazen zákonem č. [297/2016](#) Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce („ZSVD“). O tom, co nová úprava v oblasti elektronických podpisů přináší, zde již bylo pojednáno dříve.[1] V tomto článku se zaměříme pouze na změny, které úprava zavádí pro elektronické podepisování právních jednání mezi soukromoprávními subjekty navzájem, tj. nikoliv ve vztahu k orgánům veřejné moci. Konkrétně se pokusíme odpovědět na otázku, za jakých podmínek lze ve světle nové právní úpravy nahlížet na takové elektronicky podepsané právní jednání jako na písemné.

Požadavky na elektronický podpis písemnosti

Pro platnost písemného právního jednání občanský zákoník vyžaduje podpis jednajícího, přičemž výslovně počítá i s možností podepsat písemnost elektronicky.[2] Konkrétní požadavky na elektronický podpis elektronických písemností pak předepisuje ZSVD ve spojení s eIDAS.

ZSVD nově stanoví, že k podepisování listin mezi soukromými osobami lze použít všechny typy elektronického podpisu,[3] tedy i prostý elektronický podpis, který nenaplnuje požadavky kladené na vyšší formy elektronických podpisů (tj. zaručený elektronický podpis či kvalifikovaný elektronický podpis). ZSVD tak zrovnoprávňuje při jednání v soukromoprávních vztazích všechny formy elektronického podpisu s vlastnoručním podpisem jednající osoby. Dokumenty opatřené byť i jen základním elektronickým podpisem je proto nově možno považovat za učiněné v písemné formě.

Tento závěr výslovně uvádí důvodová zpráva k ZSVD, dle níž je „v případě těchto právních jednání možno použít všechny typy elektronického podpisu, které nařízení eIDAS zná. [...] Zákon tak rozšiřuje paritu s vlastnoručním podpisem i na tyto typy elektronických podpisů.“

Základní formu elektronického podpisu eIDAS definuje velmi široce, neboť za elektronický podpis

považuje jakákoliv „data v elektronické podobě, která jsou připojena k jiným datům v elektronické podobě nebo jsou s nimi logicky spojena, a která podepisující osoba používá k podepsání“.[4] Konkrétní obrysy samozřejmě obecná definice získá až v rozhodovací praxi Soudního dvora Evropské unie a tuzemských soudů. Dle našeho názoru však z širokého znění definice vyplývá, že by měla pojmout mnohé formy elektronických podpisů, které za účinnosti původní právní úpravy nebyly považovány za plnohodnotnou alternativu vlastnoručního podpisu nebo u nichž bylo naplnění požadavků písemné formy minimálně sporné. Definiční znaky elektronického podpisu dle našeho názoru naplní např. biometrický podpis nebo i pouhý sken vlastnoručního podpisu jednající osoby. Domníváme se, že požadavkům široké definice vyhovuje dokonce i podpis e-mailové zprávy ve formě pouhého textového označení odesílatele. I takový podpis totiž dle našeho názoru představuje data, která jsou logicky spojena s e-mailovou zprávou a která odesílatel e-mailu používá k podepsání.

Upozorňujeme však, že výše uvedený závěr se uplatní pouze obecně ve vztahu mezi soukromoprávními subjekty. Ve vztahu k orgánům veřejné moci zákon i nadále vyžaduje, aby byl elektronický dokument opatřen uznávaným elektronickým podpisem, tj. zaručeným elektronickým podpisem nebo novým kvalifikovaným elektronickým podpisem.[5] Ani pro oblast soukromoprávních vztahů uvedený závěr neplatí zcela bezvýjimečně. Rádi bychom upozornili na zvláštní úpravu doručování dokumentů v pracovněprávních vztazích, kde zákoník práce vyžaduje pro písemnosti doručované prostřednictvím sítě nebo služby elektronických komunikací (tj. především e-mailem) uznávaný elektronický podpis.[6]

Obezřetnost je na místě

ZSVD nyní výslovně umožňuje podepsat elektronickou písemnost soukromoprávního charakteru elektronickým podpisem jakékoliv formy. K platnosti písemné formy takového elektronického dokumentu bude proto zřejmě dostačující, pokud bude opatřen i jen prostým elektronickým podpisem vyhovujícím výše citované definici eIDAS. Tento záměr zákonodárce ostatně výslovně vyplývá i z důvodové zprávy k předmětnému ustanovení ZSVD.

I přesto však doporučujeme nespoléhat na uvolnění zákonných požadavků stoprocentně a prozatím přistupovat k elektronickému podepisování soukromoprávních dokumentů poněkud opatrněji. Dovedeme si totiž velmi dobře představit, že soudy široce formulovanou definici elektronického podpisu výkladově zúží a dovedí dodatečné podmínky pro zachování účinků vlastnoručního podpisu, např. v zájmu jednoznačné identifikace jednající osoby. Ostatně Nejvyšší soud již v minulosti na podkladě dřívější právní úpravy překvapil, když poněkud svévolně dovedl požadavek zaručeného elektronického podpisu jako minimální přípustné digitální alternativy písemné formy (srov. např. rozsudek ze dne 30. 10. 2009, sp. zn. 33 Cdo 3210/2007).

Nela Zelenková

[Glatzová & Co., s.r.o.](#)

Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1

Tel.: +420 224 401 440

Fax: +420 224 248 701

e-mail: office@glatzova.com

[1] Např. Změny v regulaci elektronických podpisů (eIDAS), dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#);
Nařízení eIDAS a český právní řád, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#); Jak ovlivní evropské
nařízení eIDAS každodenní práci, dostupné na [www](#), k dispozici >>> [zde](#).

[2] § 561 odst. 1 zákona č. [89/2012](#) Sb., občanský zákoník.

[3] § 7 ZSVD.

[4] Článek 4 bod 10 eIDAS.

[5] § 4 ZSVD.

[6] § 335 odst. 2 zákona č. [262/2006](#) Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Sdílení elektřiny v obecních projektech, změny po 1.8.2026 a zapojení bateriových úložišť](#)
- [Jak naložit s „oznámením“ přestupku soukromých osob? A je to vlastně oznámením ve smyslu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich?](#)
- [Systémová podjatost ve správním řízení aneb požadavek na překročení nadkritické míry rizika systémové podjatosti](#)
- [Bezpečnostní systémy vlastní konstrukce v kategorii Specific: regulatorní požadavky a praktické aspekty](#)
- [Pacht závodu a zákaz přenechání věci třetí osobě](#)
- [Digitální důkazy z webu v soudním řízení: jak doložit, co bylo online zveřejněno?](#)
- [Nepravomocné povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)